

Verksamhetsplan med internbudget för 2022 för miljönämnden

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar

- att fastställa Verksamhetsplan med internbudget för år 2022 för miljönämnden
- att uppmärksamma kommunstyrelsen om att miljönämndens ansvarsområden breddas och utökas kontinuerligt, därtill ökar komplexiteten i lagstiftning och rättstillämpning i prövnings- och tillsynsärenden. Till detta ska läggas statens införande av en nationell tillsynsstrategi. Deltagande i den sammanhållna samhällsbyggnadsprocessen och i kommunens övergripande utvecklingsarbete samt olika utredningsuppdrag innebär en ytterligare utmaning och ansträngning för nämnden. En allt större del av miljönämndens resurser tas i anspråk för arbetsuppgifter som inte kan finansieras med tillsynsavgifter.

Det finns allvarlig risk att nämnden inte kommer att kunna leva upp till sitt ansvar och uppdrag i enlighet med gällande reglemente. Sammantaget krävs att miljönämnden tillförs mer resurser.

Sammanfattning

Miljönämnden har i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar tagit fram en verksamhetsplan med internbudget för 2022. I planen redovisas nämndens basuppdrag och prioriteringar utifrån de förutsättningar som finns angivna i EVP 2022-2024 och nämndens utvecklingsmål och indikatorer. Planen redovisar även förslag till nämndens internbudget för 2022.

Underlag för beslutet

- Miljöförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-12-02 med tillhörande styrdokument Verksamhetsplan med internbudget för miljönämnden år 2022, dnr MN 2020/0119.3

2021-12-02

Diarienummer

MN 2021/0119.3

Ärendet

Bakgrund

Lunds kommun har inom ramen för EVP-processen en gemensam struktur för beredning av nämnders och styrelser verksamhetsplaner och internbudget. I verksamhetsplanen ska bland annat miljönämndens basuppdrag och prioriteringar för 2022, förutsättningar angivna i EVP 2022-2024, utvecklingsmål och indikatorer, samt internbudget redovisas.

Verksamhetsplanen beskriver miljönämndens ansvarsområden och breda tillsynsuppdrag. Planen belyser förändringar och utökningar av uppdraget samt de utmaningar som präglar nämndens verksamhetsområde. Planen redovisar även förslag till nämndens internbudget för 2022.

Föredragning

Miljönämndens verksamhet kan grovt indelas i tre tillsynsområden; miljöskydd, hälsoskydd och livsmedelskontroll. Miljö- och hälsoskyddsområdena regleras i huvudsak av miljöbalken och dess följd-författningar samt EU-direktiv. Livsmedelskontrollen regleras av gällande EU-lagstiftning inom livsmedelsområdet med tillhörande nationella förordningar och föreskrifter.

Det är miljönämndens ansvar att kontrollera att lagstiftningen efterlevs och att prioritera inom vilka områden som behovet av insatser är som störst. Miljönämndens politiska styrning och prioriteringar sätter således ramarna för tillsynsverksamhetens inriktning. Nämnden får dock inte åsidosätta gällande lagstiftning, inte heller prioritera bort områden eller verksamheter som ingår i nämndens kärnverksamhet och basuppdrag.

Miljönämnden bedömer att tillsynsorganisationen inom förvaltningen har nödvändiga resurser för att kunna bedriva tillsyn över de tillsynsobjekt som finns i kommunen, vilket också är en skyldighet enligt miljöbalkens regelverk. Detta redovisas i nämndens separata styrdokument *Tillsynsplan 2022 med behovsutredning 2022-2024*. Tillsynsplanen innehåller en utförligare beskrivning av nämndens olika verksamhetsområden och prioriteringar inom respektive tillsynsområde. Behovsutredning och tillsynsplan ska uppdateras årligen och fastställas av miljönämnden i enlighet med bestämmelser i miljötillsynsförordningen (2011:13).

Miljönämnden arbetar kontinuerligt med effektivisering av verksamheten genom processkartläggning, förenklade handläggningsrutiner, digitalisering och e-tjänster. Vidare söker förvaltningen ständigt nya samverkansformer, samtidigt som redan etablerade

2021-12-02

Diarienummer

MN 2021/0119.3

utvecklas, både internt som externt. Som exempel kan nämnas Miljösamverkan Skåne, men även de grupper och nätverk i olika sakfrågor som berör flera kommunala förvaltningar, där nämnden som expertorgan initierat ett arbete kring LundaKem, konstgräsplaner och gummiunderlag. Nämnden har även adresserat frågor som har stor betydelse för kommunens ekonomi, miljö och kommuninvånarna, såsom masshanteringsgrupp samt täktgrupp, alla för att underlätta, samordna och effektivisera frågorna.

Miljönämnden är i dag en organisation utan "överrock". Förvaltningsstrukturen är platt och har ingen sammanhållande stabsfunktion. De administrativa funktionerna är sedan många år reducerade till ett minimum och nämnden får ingen kompensation eller tar del av någon resursfördelning med avseende på befolkningsförändringar och ökade volymer. Förvaltningen har svårt att möta kostnadsökningar för kommungemensam service som är högre än kompensation i budget.

Nämnden är till ca 40 % självfinansierad genom taxor i huvudsak inom miljöbalkstillsynen och livsmedelskontrollen. Den snabba strukturomvandlingen av staden och spåren av pandemin, innebär förändrade förutsättningar för miljönämnden. Nämnden märker av omställningen i näringslivet från tillverkande företag till mer renodlade tjänsteföretag. Traditionell industri trycks bort och tvingas hitta nya etableringar. Antalet klagomålsärenden ökar kontinuerligt och i många fall är det inte möjligt att få kostnadstäckning för nämndens utredningsarbete med tillsynsavgifter. Nämnden kommer under 2022 att göra en översyn av taxorna för att möta upp mot följande utmaningar inom tillsynsuppdraget:

- Nuvarande taxa inom miljöbalkens område måste ses över och i möjligaste mån anpassas till en förändrad näringslivsstruktur.
- Förändringar inom livsmedelslagstiftningen innebär bl.a. att avgifter fr.o.m. 2024 får debiteras först efter genomförd tillsyn. Detta innebär svårigheter att budgetera resurser för livsmedelskontrollen jämfört med dagens avgiftssystem med fasta årsavgifter som tas ut vid årets början.

Miljönämndens ansvarsområden breddas och utökas kontinuerligt, senast genom trängselkontrollen med anledning av Covid-19. Komplexiteten i lagstiftning och rättstillämpning kopplat till prövning och tillsyn enligt miljöbalken ökar, vilket tar allt större resurser i anspråk. Till detta ska läggas statens införande av en nationell tillsynsstrategi.

2021-12-02

Diarienummer

MN 2021/0119.3

Den politiska ledningen i Lunds respektive Sjöbo kommun har beslutat att utreda förutsättningarna för kommunal myndighetssamverkan inom miljöområdet som bland annat rör miljöbalken och livsmedelslagen. Under 2021 har en arbetsgrupp utrett ett möjliga samverkansformer och områden som är lämpliga att börja samverka kring. Identifierade gemensamma nyttor är bl.a. *samsyn i tillsyn, effektivt med gemensamma inspektioner, lära av varandra, minskad sårbarhet.*

Den politiska styrgruppen har beslutat att ett samarbete mellan förvaltningarna i respektive kommun ska inledas under 2022. Förvaltningarna ska på ett tydligare sätt än idag närma sig varandra och samverka inom de identifierade områdena.

Förväntningar på deltagande i den sammanhållna samhällsbyggnadsprocessen, men även på deltagande i kommunens övergripande utvecklingsarbete samt olika utredningsuppdrag, bl.a. kring stora stadsbyggnadsprojekt och infrastruktursatsningar (ny stambana m.m.), innebär en ytterligare utmaning och ansträngning för nämnden med dess krympande resurser. En allt större andel av miljönämndens resurser tas i anspråk för arbetsuppgifter som inte kan finansieras med tillsynsavgifter.

Miljönämndens verksamhet måste kunna möta upp mot ett högt ärendeflöde och ett ökat fokus mot bl.a. strategiska planeringsfrågor, plan- och bygglovsremisser, samråd vid tillståndsprövningar och en förstärkt myndighetssamverkan. Nya agila arbetssätt ställer högre krav på ett utvecklat och nära ledarskap. Förvaltningen ser ett behov av att kunna möta upp mot medarbetares behov, förväntningar och krav. I nuvarande platta organisation är detta utmanande. För att möta ovannämnda förändringar behöver förvaltningen en mer stödjande organisation och miljönämnden behöver tillföras resurser.

Investeringsbehov

Miljönämnden har idag ingen investeringsbudget. Miljönämndens mätstation för luftkvalitetsmätningar i gatunivå vid Trollebergsvägen är dock utsliten och behöver ersättas med ny modern mätutrustning. Anläggningen ingår i mätnätverket för den samordnade luftkontrollen i Skåne (Skånes Luftvårdsförbund) och utgör en del i den nationella luftkvalitetskontrollen för att uppfylla EU-direktiv. Nämnden avser att återkomma till kommunstyrelsen med begäran om medel för investering i ny mätutrustning.

2021-12-02

Diarienummer

MN 2021/0119.3

Sammanfattning

Miljönämnden föreslås besluta att fastställa Verksamhetsplan med internbudget för år 2021.

Miljönämnden vill uppmärksamma kommunstyrelsen om att miljönämndens ansvarsområden breddas och utökas kontinuerligt, komplexiteten i lagstiftning och rättstillämpning i prövning och tillsyn ökar. Till detta ska läggas statens införande av en nationell tillsynsstrategi. Deltagande i den sammanhållna samhällsbyggnadsprocessen och i kommunens övergripande utvecklingsarbete samt olika utredningsuppdrag innebär en ytterligare utmaning och ansträngning för nämnden. En allt större del av miljönämndens resurser tas nu i anspråk för arbetsuppgifter som inte kan finansieras med tillsynsavgifter.

Det finns allvarlig risk att nämnden inte kommer att kunna leva upp till sitt ansvar och uppdrag i enlighet med gällande reglemente.

Sammantaget kräver detta att miljönämnden tillförs mer resurser dels för att täcka behovet av fler handläggare, dels för att kunna skapa en mer stödjande organisation. En nödvändig förändring av förvaltningsstrukturen inom befintlig ram är inte heller möjligt.

Beredning

Beredning har skett på tjänstemannanivå inom miljöförvaltningen.

Barnets bästa

Miljönämndens arbete utgår till stor del från riksdagens generationsmål med en strävan att säkra en sund och hälsosam miljö för barn, både i nuläget och i ett mer långsiktigt perspektiv.

Hälsoskyddsarbetets mål är bland annat att skapa en säker boende- och skolmiljö för barn och ungdomar. Miljöskyddsarbetets mål är att skapa en mer hälsosam omgivning med mindre luftföroreningar, rent vatten, inga farliga kemikalier i leksaker med mera.

Ekonomiska konsekvenser

Det finns allvarlig risk att nämnden inte kommer att kunna leva upp till sitt ansvar och uppdrag i enlighet med gällande reglemente.

Miljönämnden behöver tillföras mer resurser i kommande budget.

Björn Berséus
Miljödirektör

Stefan Andersson
Miljöinspektör

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen